

تأثیر هگل در علوم انسانی اجتماعی بررسی شد/ هگل و متافیزیک غربی

چهل و سومین جلسه گروه علمی فلسفه علوم انسانی مجمع عالی حکمت اسلامی با موضوع تأثیر هگل در علوم انسانی اجتماعی (هگل و متافیزیک غربی) با ارائه بحث دکتر مهدی اردبیلی برگزار شد.

چهل و سومین جلسه گروه علمی فلسفه علوم انسانی مجمع عالی حکمت اسلامی با موضوع تأثیر هگل در علوم انسانی اجتماعی (هگل و متافیزیک غربی) با ارائه بحث دکتر مهدی اردبیلی برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری مهر، چهل و سومین جلسه گروه علمی فلسفه علوم انسانی مجمع عالی حکمت اسلامی با موضوع تأثیر هگل در علوم انسانی اجتماعی (هگل و متافیزیک غربی)

با ارائه بحث دکتر مهدی اردبیلی و با حضور اعضای گروه در مجمع عالی حکمت اسلامی برگزار شد.

اردبیلی در این جلسه گفت: در جلسه نخست به مبانی متافیزیکی هگل پرداخته می شود تا پشتوانه‌ای نظری برای پیشبرد بحث در جلسه آینده (تأثیر هگل در علوم انسانی غرب) فراهم شود.

وی افزود: در ابتدای جلسه و برای ورود به نظام فلسفی هگل، ابتدا به یکی از مسائل اصلی پیش روی فیلسوفان غربی، یعنی ثنویت‌انگاری اشاره شد. این ثنویت‌انگاری از دوجهانیت افلاطونی (جهان ایده‌ها و جهات محسوسات) تا ثنویت دوجوهی دکارتی (فکر و امتداد) و حتی تا دوجهانیت کانتی (عقل نظری و عقل عملی) همواره یکی از مسائل اصلی متافیزیک غرب محسوب می‌شد.

اردبیلی در ادامه سخنانش تصریح کرد: اما هگل فیلسوف وحدت است و این وحدت البته نه حاصل پاک کردن صورت مساله به طرق شبه عرفانی و نه ناشی از تن دادن به نوعی کثرت‌انگاری تحصلی است. بلکه شیوه نوین هگل برای حل مساله نوعی آشتی نفی‌کننده یا همان دیالکتیک است.

وی در ادامه به چند مفهوم اصلی اندیشه هگل اشاره شد: جوهر، حقیقت، نفی، شدن (صیوروت)، نظام، وساطت، مطلق و روح. پس از بحث در خصوص هرکدام از این مفاهیم و روشن ساختن روابط میان آنها، به کمک ارجاعات متعدد به متون خود هگل (به ویژه پدیدارشناسی روح)، طرحی اجمالی از نظام هگلی ترسیم شد و بدین وسیله به نوآوری‌های هگل در طرح و حل مسائل فلسفی اشاره شد. نهایتاً اندیشه سیاسی هگل، به ویژه مفهوم آزادی و تعریف هگل از آن مورد بحث قرار گرفت و با طرح انتقادات هگل نسبت به تعریف سلبی و لیبرالیستی از هگل، به تعریف ایجابی هگل از آزادی اشاره شد که همانا رفع تعارضات و دست یافتن به نوعی هماهنگی ارگانیک در بطن جامعه و به طور کلی روح مطلق است.

انتهای جلسه نیز به پرسش‌های حضار اختصاص داشت که سمت و سوی بحث را به انتقاد از ترجمه فارسی آثار هگل، جایگاه فعلی هگل در جهان غرب، نسبت پدیدارشناسی هگل با پدیدارشناسی هوسرل و ریشه‌یابی برآمدن دوجریان هگلیان راست و چپ از اندیشه هگل سوق داد.